

Kulturförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2022-04-25

Diarienummer:
KTN-2022-00290

Handläggare:
Annika Strömberg

Upplösning av Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** tillstyrka upplösning av Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket,
2. **att** godkänna upprättad avsiktsförklaring mellan Uppsala kommun, Uppsala universitet och Svenska FN-förbundet, samt
3. **att** Stiftelsens samlingar av medier och inventarier vid upplösning av Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket ska överlåtas till Uppsala universitet.

Ärendet

1990 bildades Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket av Uppsala kommun, Uppsala universitet och Svenska FN-förbundet.

Stiftelsens ändamål är att sprida kännedom om internationella frågor samt verka för internationell förståelse och internationellt samarbete i Dag Hammarskjölds anda.

Under en längre tid har dialoger förts mellan företrädare för stiftarna utifrån att stiftelseformen inte längre är ändamålsenlig och ett fortsatt samarbete bör anta nya former för att utvecklas.

De stiftande parterna föreslås därför anta en gemensam avsiktsförklaring för fortsatt samarbete samtidigt som Stiftelsen avser att vända sig till Länsstyrelsen med en begäran om upplösning.

Avsiktsförklaringen ska skapa förutsättningar för fortsatt dialog och samverkan mellan parterna för att sprida kännedom om internationella frågor samt verka för internationell förståelse och internationellt samarbete i Dag Hammarskjölds anda.

Beredning

Ärendet har beretts av kulturförvaltningen och kommunledningskontoret i samarbete med representanter från Uppsala universitet och Svenska FN-förbundet.

Ärendet har inga konsekvenser ur barn-, jämställdhets eller näringslivsperspektiv med föreliggande förslag till beslut.

Innehållet i avsiktsförklaringen har beretts i dialog med Stiftelsens ledamöter.

Föredragning

Bakgrund

Uppsala stadsfullmäktige beslutade den 20 oktober 1961 att hedra Dag Hammarskjölds minne genom att tillsätta en kommitté med uppgift att utreda och framlägga förslag till ”den lämpligaste formen för Uppsala stad att på ett bestående sätt hugfästa minnet av Dag Hammarskjöld”.

1963 föreslog kommittén att skapa ett bibliotek för mellanfolkliga frågor och internationella samarbetssträvanden utformat så att verksamheten kunde knytas till folkbildningsarbetet. Förslaget resulterade i att Dag Hammarskjöldbiblioteket grundades 1966. Under 1970- och 1980-talen låg ansvaret för Dag Hammarskjöldbiblioteket först under biblioteksstyrelsen och därefter under institutionsstyrelsen för huvudbiblioteket med kommunen som huvudman.

För att stärka bibliotekets verksamhet inledde institutionsstyrelsen en dialog med Uppsala universitet och Svenska FN-förbundet om att bilda en stiftelse. Ett motiv till detta var att biblioteket fått ett allt större riksintresse med unika samlingar med speciallitteratur. Ett annat motiv var att en stiftelse hade bättre möjlighet att söka extern finansiering.

1990 bildades Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket av Uppsala kommun, Uppsala universitet och Svenska FN-förbundet. Stiftelsen blev huvudman för biblioteket. Stiftelsens ändamål enligt stadgarna är att sprida kännedom om internationella frågor samt verka för internationell förståelse och internationellt samarbete i Dag Hammarskjölds anda med utgångspunkt från Förenta Nationernas (FN) verksamhet.

Dag Hammarskjöldbiblioteket har utgjort institutionsbibliotek till flera olika institutioner vid Uppsala universitet och med tiden blivit en alltmer integrerad del av Uppsala universitetsbibliotek.

Nuvarande verksamhet

Den 1 januari 2001 slöts ett avtal mellan Stiftelsen och Uppsala universitet om driften av Dag Hammarskjöldbiblioteket med innebörd att universitetsbiblioteket driver och finansierar Stiftelsens biblioteksverksamhet som en del av verksamheten inom biblioteksgruppen för juridik och samhällsvetenskap. Stiftelsens samlingar ingår som en integrerad del i Dag Hammarskjöld och Juridiska biblioteket. Biblioteket är sedan 2016 lokaliserat i Dag Hammarskjöld och Juridiska biblioteket på Slottsgränd 3.

Dag Hammarskjöldbiblioteket används i huvudsak av forskare och studenter och i viss mån av Uppsalas invånare, exempelvis av skolklasser inom gymnasiet.

Alltsedan starten av biblioteket ligger fokus på FN:s arbete och dokumentation. Biblioteket är depåbibliotek för FN med Nordens största samling av tryckta FN-dokument. Stiftelsen har genom åren haft stort värde i arbetet med att sprida

kännedom om internationella frågor samt verka för internationell förståelse och internationellt samarbete i Dag Hammarskjölds anda med utgångspunkt från FN:s verksamhet.

Organisation

Stiftelsens ledamöter tillsätts av respektive stiftare. De två ledamöterna från Uppsala kommun väljs av kommunfullmäktige. Ordförandeposten innehas av kommunens representant.

Uppsala kommun har sedan ett flertal år givit ett årligt verksamhetsstöd till Stiftelsen via kulturnämndens kulturstöd. Stödet har under åren huvudsakligen gått till inköp av medier, FN-bibliotekarie samt riktade informationsinsatser. Stödet har succesivt minskat och används under 2022 huvudsakligen till att upprätthålla Stiftelsens administrativa kostnader för styrelsens arvoden och liknande.

Upplösning av stiftelsen

Efter flera gemensamma dialoger är företrädare för stiftarna eniga om att stiftelseformen inte längre är ändamålsenlig och att Stiftelsen bör upplösas. Uppsala universitet avser att bevara namnet Dag Hammarskjöldbiblioteket samt biblioteksverksamheten efter en eventuell upplösning av Stiftelsen.

Stiftelsen avser avveckla stiftelseformen om fortsatt samarbete i stället sker utifrån en gemensamt framtagen avsiktsförklaring, samt att finansieringen för ett fortsatt arbete i linje med stadgarna säkras genom avsiktsförklaringen. Detta oavsett om arbetet sker inom ramen för Stiftelsen eller i annan organisationsform. Stiftelsen har även presenterat en projektplan för Dag Hammarskjöld-dagarna, som skulle kunna vara ett alternativt samarbets sätt för stiftarna.

Ekonomiska konsekvenser

Stiftelsens tillgångar med samlingarna av medier och inventarier (stolar och ett bord) överläts till Uppsala universitet vid en upplösning. Stiftelsen har inga andra tillgångar.

Det är osäkert när en upplösning av Stiftelsen kan vara genomförd. Stiftelsen kan komma att ha mindre kostnader för exempelvis arvoden till styrelseledamöter samt eventuella kostnader för revision. Stiftelsen kommer med anledning av detta att ansöka om kulturstöd från kulturnämnden för verksamhetsåret 2023.

Avsiktsförklaringen medför att kostnader uppkommer i det fortsatta samarbetet mellan stiftarna. Kostnadsnivån beror på utfall av fortsatt dialog, samverkan och ambitionsnivå. Dessa kostnader belastar kulturnämnden inom befintlig ekonomisk ram.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 25 april 2022
Bilaga 1, avsiktsförklaring

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Bilaga 1

Avsiktsförklaring för fortsatt samverkan mellan Uppsala universitet, Uppsala kommun samt Svenska FN-förbundet efter upplösandet av Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket

Bakgrund

De tre stiftarna till Stiftelsen Dag Hammarskjöldbiblioteket; Uppsala kommun, Uppsala universitet och Svenska FN-förbundet har efter flera gemensamma dialoger kommit fram till att den nuvarande stiftelseformen inte längre är ändamålsenlig. Efter stiftelsens upplösande ser stiftarna att ett fortsatt samarbete är önskvärt för att tillsammans med andra aktörer stärka utvecklingen inom frågor som rör fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

Syfte

För att stärka förutsättningarna för fortsatt dialog och samverkan har denna gemensam avsiktsförklaring tagits fram av Uppsala universitet, Uppsala kommun samt Svenska FN-förbundet. Avsiktsförklaringen ska bidra till att stärka långsiktiga relationer och underlätta samverkan i Dag Hammarskjölds anda.

Mål

Fortsätta utveckla Uppsala till ett centrum för frågor som rör fred, demokrati och mänskliga rättigheter i Dag Hammarskjölds anda genom att

- erbjuda upplevelser,
- sprida kunskaper och information, samt
- verka för internationell förståelse och internationella samarbeten.

Parternas samarbete

Samverkan bygger på parternas respektive roller och ansvarsområden.

Undertecknande parter avser bidra till att målen i avsiktsförklaringen uppnås genom att:

- bidra med kunskap och kompetens,
- underlätta planering och genomförande av aktiviteter inom avsiktsförklarings målområden, samt
- utveckla dialogen och det goda samarbetet mellan parterna.

Uppsala (datum)

(Namn)

Uppsala universitet

Rektor

(Namn)

Uppsala kommun

Kommunfullmäktiges
ordförande

(Namn)

Svenska FN-förbundet

Ordförande